

Od velblouda k zoo plné kovových zvířat

Celá KOVOZOO je nejen o zvířatech, ale i o mnohých exponátech, které nám bylo líto zničit. V každém z nich vidíme něco jako odkaz na minulost, kdy se věci dělaly užitečné, funkční a relativně kvalitní, říká Bronislav Janeček, zakladatel KOVOZOO a primář její porodnice.

TEXT Bára Štanglová FOTO Archiv KOVOZOO

Kde se vzal nápad na vybudování KOVOZOO ve Starém Městě?

Nápad se narodil na dovolené v Tunisu, kde jsem narazil na sochy vyrobené z odpadu místními pouličními „umělci“. Spojení tohoto zážitku a kovošrotu, který provozujeme, vedlo ke zrození prvního zvířete – velblouda. Postavili jsme jej ve vstupní bráně jako dekoraci a vůbec nás v tu chvíli nenapadlo, jaké vyvolá ohlasy. První zvířata jsme vyráběli vlastně jen pro zaplnění prázdného prostoru v areálu – no, a dnes má KOVOZOO přes 350 zvířat.

Letos v dubnu jste oslavili 10 let od otevření. Jakých těch 10 let bylo?

Krásných, plných euforie a nápadů, ale také mimořádně náročných. Jsou za námi tisíce hodin dřiny, která se ale vyplatila. KOVOZOO je takový splněný sen, který táhne. Stále máme plný šuplík nápadů, které stačí JEN realizovat.

Kolik návštěvníků ročně na prohlídku netradiční zoo zavítá? Jak návštěvnost ovlivnila pandemii COVID-19?

V roce 2021 jsme poprvé pokořili hranici 100 000 návštěvníků ročně. Návštěvnost každoročně stoupá a my z toho máme opravdu velkou radost. Covid nás v roce 2021 nijak neomezil, spíš naopak. Tím, že jsme externí areál a neplatila pro nás tak přísná covidová opatření, k nám návštěvníci proudili tak nějak běžným způsobem. Ba naopak, zdá se, že jsme využili situace, kdy lidé nemohli vycestovat do zahraničí a věnovali se poznávání domova.

Ve vaší „porodnici“ vznikají opravdu zajímavé exponáty. Vzpomenete si ještě, které „kovozvíře“ bylo tím vůbec prvním?

Tak úplně první byl právě velbloud, kterého jsme víceméně vyrobili z recese. Ale tímto prvenství jeho výjimečnost končí. Od té doby se v naší Porodnici narodilo spoustu zajímavých kousků. Každý má svůj příběh složený z příběhu lidí, kteří u jeho zrodu stáli. Každé zvíře vznikalo v jiné době a byl použit jiný materiál, který byl vhodný. Je to taková tradice vyrobit minimálně jedno velké zvíře, které vždy pokřtíme na Dnu Země v dubnu. Jinak se v Porodnici rodí stovky a dnes už tisíce malých zvířátek, které pak najdete v našem obchůdku se suvenýry.

Jak dlouhá je cesta od nápadu k hotovému přírůstku do vaší zoo?

U nás platí, že každý si může dělat svůj individuální projekt. Velká zvířata jsou o spolupráci několika lidí a na začátku je vždy záměr, pro který se všichni nadchneme. Takže jde o to vědět, co chcete dělat. Je to většinou takové zvíře, které u nás ještě nemáme. Pak si najdeme několik fotek a informací o daném zvířeti, jak žije, kde žije, jak jsou velká atd.

Je to vždy trochu studium daného druhu. Pak vybereme fotku, která se nám nejvíce líbí co do postoje zvířete a přeneseme do obrázku základní rozměr. Podle toho si uděláme drátěný model v životní velikosti a najdeme vhodný materiál na výrobu. No a pak už jen s chutí začít obalovat model vybraným materiálem. Nejednou se stalo, že jsme vybraný materiál po začátku práce změnili za jiný. Prostě to k sobě musí sedět a dávat nějaký smysl. Práce je společná a každý vždy navazuje na práci svého předchůdce. Výroba průměrně trvá u velkého zvířete cca 400 hodin.

Kdo všechno se na realizaci kovových exponátů podílí? Jak velký je celý tým?

Základní tým naší Porodnice má 6 členů – porodních asistentů, a šéfuje jim primář. Tento tým se v různém složení nepravidelně schází a výsledkem je vždy něco výjimečného. Ať už nový exponát, tak společně strávené chvíle v kreativní euforii. Porodnice ale po celý rok funguje také →

KOVOZOO však není jen o zvířatech z kového šrotu. Co dalšího si u vás mohou návštěvníci prohlédnout a zažít?

Celá KOVOZOO je nejen o zvířatech, ale o mnohých exponátech, které nám bylo líto zničit. V každém kusu či kousku, co u nás najdete, vidíme něco jako odkaz na minulost, kdy se věci dělaly užitečné, funkční a relativně kvalitní. Mnoho dřívějších výrobků mělo ryze funkční charakter – pomoci lidem usnadnit práci. Krom funkčnosti jsou mnohé taky hezké a ergonomické. A na první pohled poznáte, že v těch starých věcech, strojích a zařízeních je vidět kus lidského umu, poctivá práce, kvalitní zpracování a jinak řečeno, máte pocit, že držíte vždy kus hmoty. Dnes jsou výrobky úplně jinak vyrobené a ochuzené ve všem, od materiálu až po funkčnost. Pro návštěvníka by to měla být příležitost tohle vidět a uvědomit si, že ne všechno staré je nutno vyhodit. A taky v rámci recyklace věcí u nás ukazujeme, jak může dnes již nepotřebná věc užitečně fungovat jako dekorace nebo jako součást sochy či jiné expozice. A zvířata samotná se teď snažíme vyrábět v rodinkách. Už za první republiky platilo, že rodina je základ státu a platí to i dnes. A u nás to rádi podpoříme ve formě železných rodin, které minimálně u nás mají docela dobrou výdrž a životnost.

Pokud vím, jste jediná KOVOZOO v Evropě. Neuvažovali jste někdy o tom, vyrazit s tímto konceptem za hranice Česka?

Dříve jsme pátrali po světě, zda někde existuje něco podobného. Stejný formát jako je u nás, jsme nikde nenašli. Železných zvířat je po světě spousta, a dokonce i několik firem, které se jejich průmyslovou výrobou živí. Ale jedná se o komerční prodej jako exponáty do zahrad, či domů. Taky u nás jsme zaznamenali pár aktivit v této oblasti. Nicméně v rámci pojetí celé zahrady a ztvárnění jednotlivých zvířat jsme skutečně asi jediná a unikátní. Jsem rád, že si naše KOVOZOO nachází stále oblibu u našich návštěvníků a je jich každý rok více. A budu potěšen, když nás bude někdo následovat a bude si stejně jako my hrát a kreativně tvořit něco, co nám dává smysl. A je jedno, jestli to bude tady u nás doma nebo za hranicemi. Nicméně naši snahou není zakládat další podobné projekty někde jinde. I když by byl o ně velký zájem, tak bychom rádi zůstali spjatí s areálem, kde se dnes nacházíme, která má více jak 150letou historii a vše tady souvisí se vším.

Na čem právě pracujete? Je něco, na co byste letošní návštěvníky rádi pozvali? Čekají je nějaké novinky?

Rozpracovaných plánů je více. Když vzpomenu jen některé, tak se jedná o nový obchod se suve-

jako lazaret pro zvířátka z expozice. A o ten se starají chlapi z údržby. Ale do života Porodnice a celé KOVOZOO může v podstatě zasáhnout kdokoli ze zaměstnanců firem z naší skupiny. Jde jen o to mít dobrý nápad, to správné zapálení a šikovné ruce.

Bronislav Janeček

Generální ředitel REC Group, zakladatel KOVOZOO a primář její Porodnice pochází ze Sudoměřic na Slovácku. Před 23 lety začal v areálu bývalého cukrovaru ve Starém Městě budovat kovošrot. Postupem času se aktivity firmy rozšiřovaly, založily se další společnosti na zpracování různých druhů odpadů. V současné době funguje ve skupině REC Group 7 firem, které poskytují komplexní služby v oblasti nakládání s odpady. V roce 2012 se veřejnosti otevřela další aktivita REC Group – unikátní kovová ZOO, jejíž roční návštěvnost přesahuje 100 000 osob.

nýry, který by měl být 10x větší, než je dnes a jeho sortiment bude rozšířen o další zajímavé věcičky, které v rámci naší recyklace u nás vznikají. Třeba různé tabulky ze strojů, ozubená kola, více výrobků z Porodnice a z naší kovárny a třeba také šuplíky ze starých skříní, které se výborně hodí jako dekorace i do moderně zařízených bytů. Dále budeme vyrábět cca 5 větších zvířat velikosti koně a taky začneme pracovat na žralokovi, který bude pokřtěn v dubnu 2023. Taky hodláme zvětšit prostor pro KOVOZOO o 1 ha a začít budovat tzv. ocelové město. Bude to v podstatě obrovská průlezka složená ze starých nádrží, rour, strojů a různých částí technologických celků. Tenhle projekt poroste několik let a já už se moc těším na jeho začátek. ✕

KOVOZOO v číslech

- Rozloha areálu:** 2 ha
- Počet exponátů:** 350 zvířat a nespočet dalších exponátů a pokladů, které jsme našli na smetišti
- Největší/nejvyšší zvíře:** žirafa Safira – výška 5 m
- Největší exponát:** letoun L 610
- Nejtěžší zvíře:** Nosorožec Norbert – váží 2 tuny
- Nejnovější přírůstek:** medvěd kodiak Berta – měří 275 cm a váží 1370 kg

INZERCE

Peugeot e-2008: energie pro vaše cesty

Jízdu elektrickým SUV Peugeot e-2008 budete milovat stejně jako privilegia, která vám jeho 100% elektrický pohon zajistí. Vůz bleskurychle reaguje, nehlučí, nevibruje a samozřejmě neprodukuje žádné emise CO₂. Na jedno nabití ujede až 345 kilometrů. Připravte se na zcela nové zážitky z řízení!

Co vám dá elektromobil navíc oproti klasickému autu se spalovacím motorem? Kromě dobrému pocitu z ekologického provozu vám ušetří peníze za parkování, pohonné hmoty i servis a usnadní vám každodenní používání. Věděli jste například, že elektromobil Peugeot e-2008 si můžete pomoci telefonem před jízdou přehrát nebo vychladit a připravit si tak pro vaši cestu dokonalý tepelný komfort?

Cena od 965 000 Kč + 5letá servisní smlouva Optiway Servis + 8letá záruka na baterii

Více na peugeot.cz